

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120383418
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120383418.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu Y.F. L. E. E. so sídlom L. XX, XXX XX U., T. C., Y.F. S.A., T., so sídlom T. XX, XXX XX F., K.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátskou kanceláriou MCGA legal, s.r.o., so sídlom Partizánska 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 715 662, proti žalovanému C. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. T. XXX, XXX XX G. T., zastúpený Občianskym združením Právna pomoc poškodeným, so sídlom Janka Kráľa 12, 082 71 Lipany, IČO: 50 951 947, o zaplatenie 8.083,88 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 29Csp/48/2021-103 zo dňa 18. októbra 2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku I. a III. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 3.784,59 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne od 24.09.2021 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 6%.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 7 ods. 1 až 42, § 9 ods. 2 až 14, § 11 ods. 1 až 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 09.12.2017, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 255 ods. 2, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že dňa XX.XX.XXXX bola medzi stranami sporu prostredníctvom elektronických prostriedkov uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere M pôžička plus v predmete poskytnutia bezúčelového úveru vo výške 8.000 Eur s uvedením počtu mesačných splátok, termínu konečnej splatnosti úveru, výšky mesačnej splátky splatnej vždy k 23. dňu kalendárneho mesiaca, RPMN, celkovej čiastky a priemernej hodnoty RPMN. Úver je úročený variabilnou úrokovou sadzbou podľa úrokového lístka. Žalobca podaním zo dňa 23.08.2017 doručil žalovanému poslednú výzvu k uhradeniu dlžnej čiastky s upozornením, že ak nedôjde k jej úhrade najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy, je táto výzva zároveň aj vyhlásením mimoriadnej okamžitej splatnosti jeho pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Výzva bola žalovanému doručená dňa 23.08.2017.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že uzatvorená zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy v čase jej uzatvorenia bola aj výška odplaty podľa osobitných právnych predpisov uvedená v § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z. z., ktorá však v zmluve uvedená nie je a preto sa predmetný

úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vychádzajúc z § 7 zák. č. 129/2010 Z. z. je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť. Žalobca napriek námietke žalovaného nepredložil listiny preukazujúce zisťovanie jeho príjmu, rodinného stavu, počtu vyživovacích povinností ako aj výšku výdavkov. Skutočnosť, že žalobca si neoveril úveryschopnosť žalovaného prostredníctvom verejne dostupných registrov je preukázaná aj výpisom z úverového registra predloženého žalobcom, z ktorého nesporne vyplýva, že v ňom figurujú len úverové vzťahy týkajúce sa žalovaného. Z uvedeného výpisu však nie je zrejmé, či žalobca zisťoval aj informácie o existujúcich záväzkoch z úverového vzťahu od iných bánk alebo nebankových subjektov. Keďže žalobca pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností, výške príjmu ako aj výške celkového objemu jeho výdavkov, teda konanie žalobcu je potrebné posúdiť ako hrubé porušenie jeho povinnosti overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, v dôsledku čoho sa považuje predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov a súčasne nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalovaný tak mal žalobcovi vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru vo výške 8.000 Eur, preto žalobu v časti uplatneného príslušenstva pohľadávky ako nedôvodnú zamietol. Žalobca má nárok iba na zaplatenie nezaplatených splátok istiny úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku vo veci samej v celkovej výške 3.784,59 Eur, preto v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie nesplatenej istiny úveru ako nedôvodnú zamietol. Úrok z omeškania priznal odo dňa nasledujúceho po splatnosti poslednej z dohodnutých splátok úveru pred vyhlásením rozhodnutia súdu vo veci samej, teda od 24.09.2021 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu v uplatnenom úroku z omeškania zamietol.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný bol úspešný v 53% z hodnoty sporu a neúspešný v 4 % z hodnoty sporu bol priznaný nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdielne úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 6%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to v rozsahu I. a III- výroku. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že už počas konania preukázal, že nárok žalobcu je premlčaný a vzniesol námietku premlčania, preto trvá na svojom vyjadrení. K otázke dĺžky premlčacej doby naďalej zastáva názor, že je nevyhnutné na predmetný prípad aplikovať ustanovenia o 3-ročnej premlčacej dobe. Mal za to, že deň 23.08.2017, kedy mu bola zaslaná Posledná výzva k úhrade dlžnej čiastky/vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru je potrebné považovať za zročnosť celého úveru a od 23.04.2017 (prvá zmeškaná splátka) plynú začiatok premlčacej doby. Vzhľadom na to, že k podaniu návrhu na začatie konania na súd došlo dňa 21.09.2020 mal za to, že zo strany žalobcu došlo k uplatneniu si svojho práva na súde až po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby. Uviedol, že túto premlčaciu dobu nemôže v žiadnom prípade ovplyvniť nepriaznivá situácia spojená so šírením ochorenia Covid-19 a prijatím zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach. Mal za to, že námietka premlčania bola vznesená dôvodne a súd musí na ňu prihliadnuť a žalobu zamietnuť. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a žalobu v plnom rozsahu zamietol.

7. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že sa nestotožňuje so žiadnym argumentom žalovaného a jeho odvolanie považuje za nedôvodné v plnom rozsahu z dôvodov, že odvolanie neobsahuje odvolací dôvod, na základe ktorého odvolanie podáva a z dôvodu, že sa s citovanou argumentáciou súdu prvej inštancie stotožňoval aj priamo na pojednávaní, čoho dôkazom je zápisnica z pojednávania. Nepovažoval za nevyhnutné vyjadriť sa k dátumu, ktoré žalovaný uvádza v odvolaní z dôvodu, že vzhľadom ku skutočnosti, že nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru nie je objektívne možné, aby sa na plynutie premlčacej doby aplikoval mechanizmus v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba v tomto prípade plynú pre každú splátku osobitne, a to podľa dátumu tej-ktorej splátky, s čím sa súd prvej inštancie správne vysporiadal. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

8. Žalovaný uviedol, že v plnom rozsahu trvá na svojom vyjadrení a nárok žalobcu pokladá za premlčaný v plnom rozsahu.

9. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že sa pridrižiava svojich doterajších písomných podaní, pričom sa nestotožňuje so žiadnym tvrdením žalovaného, ktoré uvádza vo svojich doterajších vyjadreniach. Žiadal, aby odvolací súd rozhodol v súlade s petitom doterajších podaní a aby žalovaného zaviazal na úhradu trov v plnom rozsahu.

10. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanou inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

13. Žalovaný namietal nepreskúmateľnosť rozsudku, čo podľa neho zakladá inú vadu konania. Tu odvolací súd uvádza, že prípadnú nepreskúmateľnosť rozsudku možno subsumovať iba pod odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. - porušenie práva na spravodlivý proces, a nie pod odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. - inú vadu, lebo tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. K nepreskúmateľnosti rozsudku odvolací súd uvádza, že iba také rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktorého právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. tieto právne závery v žiadnej možnej interpretácii z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s námietkou premlčania vznesenou žalovaným v podanom odpore, čím zaťažil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou. Z uvedeného tak možno dospieť k záveru, že táto odvolacia námietka bola naplnená.

15. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že došlo k naplneniu tejto odvolacej námietky, a to vo vzťahu k posúdeniu momentu začiatku plynutia premlčania.

16. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce

aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd má za to, že aj táto odvolacia námietka bola naplnená, keďže súd prvej inštancie síce na predmetný prípad vôbec neaplikoval ustanovenia o premlčaní.

17. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

18. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že predmetný spotrebiteľský úver je postihnutý sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti a taktiež nemožnosťou žalobcu ako veriteľa požadovať od žalovaného ako spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru z dôvodu, že žalobca v konaní nepreukázal skúmanie bonity žalovaného pred poskytnutím spotrebiteľského úveru, čím došlo k hrubému porušeniu jeho povinností. Z obsahu podaného odvolania, ako aj z obsahu spisu však odvolací súd zistil, že žalovaný vo svojom podaní zo dňa 05.10.2020 (č.l. 57 a nasl.), ktorým podal odpor proti vydanému platobnému rozkazu, vzniesol námietku premlčania celého žalobcom uplatneného nároku. Napriek uvedenej skutočnosti súd prvej inštancie nereflektoval vznesenú námietku premlčania a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa s ňou vôbec nevyporiadal. Žalovaný tak opätovne vzniesol námietku premlčania v podanom odvolaní. Odvolací súd tak na tomto mieste konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako a či vôbec sa súd prvej inštancie vznesenou námietkou premlčania zaoberal, a ako túto vyhodnotil. Vzhľadom na to, že námietka premlčania z hľadiska svojich prípadných dôsledkov môže mať podstatný vplyv na prípadnú povinnosť žalovaného zaplatiť žalovanú sumu bolo potrebné, aby sa súd prvej inštancie s touto námietkou náležite vysporiadal. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie tak neurobil, zaťažil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou, preto odvolaciemu súd neostávalo nič iné, ako odvolaniu žalovaného vyhovieť a rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil rozsudok v celom rozsahu a postupom podľa § 391 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Úlohou súdu prvej inštancie bude tak znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - vysporiadať sa s námietkou premlčania vznesenou žalovaným a na základe uvedených zistení opätovne posúdiť dôvodnosť podanej žaloby, a to vo svetle vyjadrení sporových strán v priebehu konania - následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 C.s.p. aj náležite odôvodniť.

21. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).